

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2018-2019
ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΟΥ κ. Γ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ
«Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΚΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ, Ι»

I. ΒΙΒΛΙΑ

α. Όσοι φοιτητές/φοιτήτριες επέλεξαν την *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Γ' πρέπει να μελετήσουν τις σελ. 28-31, 56-71, 92-94, 246-257, 366-379.

β. Όσοι/όσες επέλεξαν το βιβλίο του Απόστολου Βακαλόπουλου, *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τόμος Β', Θεσσαλονίκη 1976 (ανατύπωση εκδόσεις Ηρόδοτος, Αθήνα 2008) πρέπει να μελετήσουν τις σελ. 51-73, 95-109, 164-168, 256-266, 423-431.

γ. Όσοι/όσες επέλεξαν το βιβλίο του Πέτρου Πιζάνια, *Η ιστορία των Νέων Ελλήνων από το 1400ς έως το 1820*, Εστία, Αθήνα 2014, πρέπει να μελετήσουν τις σελ. 98-115 & 125-174.

II. ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Όλοι πρέπει να μελετήσουν τις *Παραδόσεις των μαθημάτων*, που δίνονται τυπωμένες και σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα του Τμήματος, με βάση τις οποίες θα επιλεγούν τα προς εξέταση θέματα. Απαιτείται όμως και παράλληλη μελέτη των αντίστοιχων σελίδων των παραπάνω βιβλίων.

III. ΠΗΓΕΣ

Από το σώμα των *Επιλεγμένων πηγών*, που δίνονται φωτοτυπημένες και σε ψηφιακή μορφή, πρέπει να μελετηθούν οι υπ' αριθμόν 1, 2, 4, 9^α, 9β, 10, 11, 12, 12^α, 16, 17, 19, 21, 22, 23, 24^α, 29, 31, 32, 35, 37, 40, 43, 44, 46, 48 και 49.

Σημ. Το πρώτο από τα 4 θέματα (υποχρεωτικό) θα περιέχει και τον σχολιασμό μιας πηγής.

Ορισμένες βασικές αρχές για τον καλό σχολιασμό μιας ιστορικής πηγής

- Διαβάζουμε προσεκτικά την πηγή ώστε να κατανοήσουμε τι θέλει να μας πει.
- Ο σχολιασμός της πηγής μπορεί να γίνει είτε ενδιάμεσα είτε μετά την ολοκλήρωση του αντίστοιχου θεωρητικού ζητήματος και σε σχέση μ' αυτό.
- Τοποθετούμε την πηγή που θα δοθεί στον συγκεκριμένο χρόνο στον οποίο γράφτηκε (contexte historique), προκειμένου να την κατανοήσουμε και να την σχολιάσουμε ορθά, αποφεύγοντας τους ιστορικούς αναχρονισμούς.
- Επισημαίνουμε «λέξεις ή φράσεις κλειδιά» για να κατανοήσουμε το νόημά της, το γιατί γράφτηκε, τα κίνητρα- προθέσεις του συγγραφέα, τα μηνύματα που ήθελε να «περάσει» κλπ.
- Με τη βοήθεια όσων γνωρίζουμε από τις παραδόσεις του μαθήματος -η πηγή θα έχει σχέση με το αντίστοιχο θέμα- προσπαθούμε να αποκωδικοποιήσουμε το νόημα ορισμένων φράσεων (π. χ., γιατί ο συγγραφέας γράφει *έγινε Τούρκος* και όχι *εξισλαμίστηκε* ή *έγινε μουσουλμάνος*).
- Αναζητούμε (αν η πηγή προσφέρεται γι' αυτό) τη σχέση αιτίων - αποτελεσμάτων.
- Αξιολογούμε τη σημασία της πηγής για την εποχή που γράφτηκε, αλλά και για μας σήμερα, καθώς και τον βαθμό αντικειμενικότητάς της και αξιοπιστίας της (με βάση όσα γνωρίζουμε για το συγκεκριμένο θέμα).
- Γενικά, κάνουμε έναν ολόπλευρο σχολιασμό, εκφράζοντας απαραίτητα και την προσωπική μας άποψη, με λογικά επιχειρήματα. Οι υποστηριζόμενες απόψεις, εφόσον στηρίζονται σε λογικά επιχειρήματα, είναι απόλυτα σεβαστές από τον καθηγητή.
- Σχολιασμός μιας πηγής δεν είναι η επανάληψη όσων γράφει με δικά μας λόγια.

